

8. Treaties and International Law, Internet Law Library, The Vienna Convention on the Law of Treaties, (consulté le 20 mars 2002). Sur Internet : <gopher: // gopher.law.cornell.edu/00/foreign /fletcher/treaties.txt>.

Mots clés : traduction juridique, l'interprétation, l'équivalence, l'adaptation, transliteration, l'analogie du concept, calque.

Ключевые слова: юридический перевод, интерпретация, соответствие, адаптация, транслитерация, аналогия концепта, калькирование.

Ключові слова: юридичний переклад, інтерпретація, відповідність, адаптація, транслітерація, аналогія концепту, калькування.

КОЛТУНОВИЧ ЯРОСЛАВА МИКОЛАЇВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри іноземних мов № 2

АДЕКВАТНІСТЬ ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ (НА МАТЕРІАЛІ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА)

Юридичний переклад є одним із видів спеціального перекладу, об'єктом якого є передача засобами іншої мови правових письмових чи усних текстів, це переклад таких текстів, що належать до сфери права і використовуються для обміну юридичною інформацією між людьми, що розмовляють різними мовами.

В сучасному перекладознавстві розширилось коло лінгвістів-перекладачів, що досліджують проблеми перекладу юридичних текстів у їх семантиці та прагматиці (С. В. Власенко, М. Г. Газматов, В. І. Карaban, І. А. Семьонкіна, Т. Супрун, Л. М. Черноватий, О. А. Шаблій, В. В. Шабуніна), але питання адекватності передачі юридичного тексту все ще потребує свого вирішення та більш детального аналізу.

Для юридичних текстів міжнародного спрямування, як і для інших видів текстів офіційно-ділового стилю, основною є функція соціальної регламентації, тому всі ділові тексти повинні мати однозначне тлумачення. Для кожного такого тексту повинна бут характерна така точність викладу інформації, яка не допускала б різних тлумачень, звідси впливає й вимога бездоганності мовного оформлення.

Переклад юридичних текстів з німецької мови на українську передбачає не тільки перехід від однієї мови до іншої, але й одночасно перехід від однієї правової системи, представленої у свідомості юриста-перекладача як концептуальної картини юридичної дійсності його країни, до іншого світу права. Точність у даному випадку досягається тим, що всі слова використовуються тільки відповідно до їх прямого значення.

Міжнародні юридичні тексти характеризуються об'єктивністю. Не-припустима найменша можливість вираження суб'єктивної думки

особи, що здійснює переклад юридичного документу. Юридичний переклад включає в себе переклад однієї правової системи на іншу. На відміну від просто науки, право залишається національним явищем і кожне національне право складає незалежну правову систему зі своїм власним термінологічним апаратом.

Головною лінгвістичною проблемою юридичного перекладу є відсутність еквівалентної термінології в різних мовах та наявність так званих лакун. Це вимагає постійного порівняння правових систем і, відповідно, пошуків засобів компенсації цих лакун при німецько-українському перекладі. Зрозуміло, що можна стикнутися з нормами чи правилами, які відрізняються за значенням чи умовами застосування у Німеччині та Україні. Але зовсім іншим є те, коли відсутня ціла система норм чи правил, тоді на допомогу перекладачу приходять дефініції таких норм чи правил.

Юридичний переклад, як будь-який інший вид спеціального перекладу, має ряд особливостей, з якими повинен бути обізнаним перекладач юридичного тексту, оскільки помилки у перекладі можуть призвести до конфлікту між сторонами юридичного дискурсу, судових позовів чи припинення співпраці.

До особливостей німецькомовних юридичних текстів можна віднести наступні ознаки:

1. Насиченість юридичних текстів спеціальною юридичною лексикою, основну частину якої складають поняття та реалії міжнародного права (*die Drittlandsklausel* – обмовка про треті країни, *der Asylschlepper* – незаконний перевізник мігрантів, *das Diplomatenvisum* – дипломатична віза, *das Residenzpflicht* – обов'язок іноземця проживати в спеціально відведеному місці).

2. Наявність скорочень більшість яких зустрічається тільки в юридичних текстах (*SEATO, Südostasienpaktorganisation* – Організація договору країн південно-східної Азії; *RGW, Rat für Gegenseitige Wirtschaftshilfe* – Рада Економічної Взаємодопомоги; *MfAA, Ministerium für Auswärtige Angelegenheiten* – Міністерство закордонних справ).

3. Вживання синонімів (парних та потрійних), що використовуються для позначення одного поняття з метою уникнення двозначності (міжнародний – *international, grenzüberschreitend, Völker-*; біженець – *der Flüchtling, der Asylant, das Entflohenere*; договір – *die Konvention, der Übereinkommen, der Vertrag, das Bündnis*).

4. Кліше та сталих виразів (*Asyl bekommen* – отримати статус біженця, *ein Ersuchen prüfen* – розглянути звернення, *für internationale Sicherheit kämpfen* – боротись за міжнародну безпеку).

5. Тексти міжнародних угод характеризуються запозиченнями з латинської (*lex lata, lex loci delictus, corpus delicti, absente reo, ex curia*), які часто не перекладаються.

Неточний, неадекватний переклад з однієї мови на іншу створює певні перешкоди у використанні іншомовного юридичного документа. Тому, переклад юридичного тексту викликає багато труднощів, пов'язаних із своєрідністю юридичної мови, лінгвокультурними розбі-

жностями мови оригіналу й мови перекладу. А тому подальші дослідження з цієї теми є продуктивними для всебічного та більш докладного вивчення аспектів перекладу різновидів юридичного дискурсу, що допоможуть уникнути помилок під час перекладу міжнародного правових текстів в межах німецько-української паралелі.

Список використаної літератури:

1. Джепко Л. Практические аспекты юридического перевода договоров с английского на русский язык [Электронный ресурс] / Л. Джепко. – Режим доступа: <http://fridge.com.ua/2011/07/osobennosti-perevoda-uridicheskhtekstov/>.
2. Прохорова О. А. Юридический дискурс: перспективы исследования / О. А. Прохорова // Актуальные проблемы теории и методологии науки о языке: материалы международной научно-практической конференции. – Серия: Гуманитарні науки, 2016 р., № 3–4 (46–47) 51 Санкт-Петербург : ЛГУ им. Пушкина, 2011.
3. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови : навч. посіб. / О. Д. Пономарів. – Київ : Наука, 2000. – 246 с.
4. Левитан К. М. Юридический перевод: основы теории и практики / К. М. Левитан. – Москва : Екатеринбург, 2011. – 352 с.
5. De Groot G.-R. Recht, Rechtssprache und Rechtssystem: Betrachtungen über die Problematik der Übersetzung juristischer Texte / G.- R. De Groot // Office des publications officielles des Communustes europeennes: Terminologie et Traduction. – Bruxelles ; Luxemburg : Commission des Comm. Europe, 1992. – S. 316.

Ключові слова: адекватність, переклад, юридичні тексти, міжнародно-правові тексти, юридичний переклад, еквівалентна термінологія, юридичний дискурс.

Ключевые слова: адекватность, перевод, юридические тексты, международно-правовые тексты, юридический перевод, эквивалентная терминология, юридический дискурс.

Key words: adequacy, translation, legal texts, international legal texts, legal translation, equivalent terminology, legal discourse.